

Nr 50

Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avtal med landstingskommunerna m. fl. om bidrag till psykiatrisk sjukvård, m. m.; given Stockholms slott den 10 mars 1972.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

SVEN ASPLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna vissa överenskommelser och avtal som träffats mellan statens förhandlingsnämnd och sjukvårdshuvudmännen. Överenskommelserna innefattar ändrade bidragsregler för den psykiatriska sjukvården och regler för finansieringen av vissa provinsialläkares pensionering. Avtalen gäller komplettering av bestämmelserna om statens bidrag till läkarutbildningen i Linköping, Malmö, Göteborg och Umeå.

På grundval av de träffade överenskommelserna föreslås följande anslag för budgetåret 1972/73, nämligen 110 milj. kr. till Bidrag till anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m., 1 340 milj. kr. till Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m. och 20,7 milj. kr. till Bidrag till pensioner för vissa provinsialläkare. Vidare föreslås att anslaget Bidrag till viss hälso- och sjukvård för nästa budgetår tas upp med 114 milj. kr.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 10 mars 1972.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, NILSSON, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTS-SON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, FELDT.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa avtal med landstingskommunerna m. fl. om bidrag till psykiatrisk sjukvård, m. m.* och anför.

I prop. 1972: 1 (bil. 7 s. 141–143) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1972/73 beräkna

till Bidrag till anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m. ett reservationsanslag av 96 milj. kr.,

till Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m. ett förslagsanslag av 1 060 milj. kr.,

till Bidrag till viss hälso- och sjukvård ett reservationsanslag av 114 milj. kr.

Jag anhåller att nu få ta upp dessa frågor och att i samband härmed redovisa vissa överenskommelser och avtal som träffats mellan statens förhandlingsnämnd och sjukvårdshuvudmännen.

Förslag om överenskommelser och avtal

Statens förhandlingsnämnd har med skrivelser lämnat över följande överenskommelser och avtal för Kungl. Maj:ts prövning.

1. Överenskommelse om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.,
2. Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Linköping,
3. Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Malmö,
4. Avtal om förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg,
5. Avtal om förlängning av avtalsbestämmelser om bakteriologi, patologi m. m. på lasarettområdet i Umeå,
6. Avtal om läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg,
7. Överenskommelse om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering.

Avtalen och överenskommelserna har träffats under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och i förekommande fall vederbörande kommunala sjukvårdshuvudmän. Överenskommelserna är intagna i två

protokoll, förda vid förhandlingar den 23 februari 1972 mellan företrädare för statens förhandlingsnämnd samt för Svenska landstingsförbundet och vissa kommuner om dels ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m., dels finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering.

Förhandlingsnämndens skrivelser, protokollen med överenskommelserna samt avtalen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1-10*.

Förslag om landstingskommunernas övertagande av statens mentalsjukvård m. m. lades fram för riksdagen år 1963 (prop. 1963: 171, SU 1963: 210, rskr 1963: 403). I prop. 1966: 64 (SU 1966: 94, rskr 1966: 220) angående huvudmannaskapet för mentalsjukvården m. m. redovisade jag preliminära överenskommelser om landstingens övertagande den 1 januari 1967 av den statliga mentalsjukvården. Kungl. Maj:t bemyndigades därvid av riksdagen att godkänna avtal med landstingen samt med dåvarande städerna Stockholm, Göteborg och Malmö om huvudmannaskapet för mentalsjukvården m. m. enligt i propositionen närmare angivna grunder. Kungl. Maj:t godkände den 28 oktober 1966 avtal med landstingskommunerna om övertagande av statens mentalsjukvård den 1 januari 1967. Därefter har i prop. 1967: 69 (SU 1967: 106, rskr 1967: 252) redovisats avtal med de nämnda städerna om deras övertagande av hela den psykiatriska sjukvården i städerna, vilka avtal godkänts av Kungl. Maj:t den 24 februari 1967.

Enligt mentalsjukvårdsavtalen kan de ekonomiska villkoren i avtalen, i den mån inte annat framgår, efter förhandlingar ändras fr. o. m. år 1972. Samtliga huvudmän har påkallat förhandlingar. Kungl. Maj:t har uppdragit åt statens förhandlingsnämnd att föra förhandlingar med huvudmännen om de ekonomiska villkoren i avtalen samt att ta upp förhandlingar med Svenska landstingsförbundet om statens pensionsansvar för viss mentalsjukvårdspersonal m. m.

Enligt nu gällande mentalsjukvårdsavtal utgår till sjukvårdshuvudmännen dels byggnadsbidrag enligt en av socialstyrelsen för perioden 1967-71 fastställd investeringsplan, dels driftbidrag, som grundar sig på den genomsnittliga vårdkostnaden år 1966 vid de övertagna sjukhusen samt kostnaden under samma år för utbildning av mentalsjukvårdspersonal. Bidragen utgår för det antal vårdplatser, som anges i avtalen. Båda bidragen är indexreglerade. Härtill kommer särskild ersättning för avskrivning av sjukhusbyggnader samt bidrag till utrustning och till kostnader för markförvärv m. m. Vidare utgår för åren 1967-1971 ett särskilt bidrag till Stockholm, Göteborg och Malmö för anordnande och drift av psykiatriska kliniker vid lasarett.

Den nu träffade överenskommelsen om *ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.* skall ligga till grund för tilläggsavtal till mentalsjukvårds-

avtalen med var och en av sjukvårdshuvudmännen. Sådana avtal avses komma att träffas före sommaren 1972.

I fråga om byggnadsbidraget innebär ändringarna i huvudsak att bidrag fr. o. m. den 1 januari 1972 skall utgå till av socialstyrelsen prioriterade objekt. För byggnadskostnader, som omfattas av investeringsplanen men för vilka bidrag inte slutbetalats, skall bidrag utgå enligt den tidigare ordningen. Parterna har gemensamt utrett storleken av bidrag till sådana uppförda eller påbörjade byggnadsobjekt som varken upptagits i investeringsplanen eller prioriterats för igångsättning år 1972. Bidragen till dessa byggnadsobjekt kan beräknas uppgå till ca 197 milj. kr. Parterna har enats om att betalningen av dessa bidrag skall fördelas på tre år och att staten för ändamålet skall tillhandahålla 116 milj. kr. fram till den 1 juli 1973, 40 milj. kr. budgetåret 1973/74 och 41 milj. kr. budgetåret 1974/75. Detta jämte bidrag till prioriterade objekt beräknas medföra ett anslagsbehov av 110 milj. kr. budgetåret 1972/73 utöver beräknad reservation. Jag återkommer härtill vid behandlingen av anslagsfrågorna.

Nuvarande driftbidrag föreslås bli ersatt med fasta belopp för vart och ett av åren 1972 och 1973. Dessa belopp uppgår till 1 170 milj. kr. resp. 1 240 milj. kr. Beloppen skall utgå till huvudmännen efter samma procentuella fördelning som de under år 1971 utbetalade driftbidragen. Storleken av statens bidrag för år 1974 skall tas upp till förhandlingar mellan parterna, sedan 1974 års löner blivit fastställda. Parterna är ense om att under år 1974 ta upp förhandlingar om de ekonomiska villkoren i huvudavtalen och tilläggsavtalen fr. o. m. år 1975, i den mån det inte av avtalen framgår att dessa villkor äger fortsatt giltighet efter utgången av år 1971.

Enligt gällande mentalsjukvårdsavtal skall staten beträffande den av sjukvårdshuvudmännen övertagna mentalsjukvårdspersonalen ansvara för de framtida pensions- och livräntekostnader som avser tjänstetid hos staten. I prop. 1963: 171 angående landstingskommunernas övertagande av statens mentalsjukvård m. m. uttalade föredragande departementschefen att statens pensionsförpliktelser – i vad avser tjänstetid hos staten – i det framlagda förslaget utformats analogt med vad som föreskrivits i samband med polisväsendets förstatligande. Pensionskostnaderna fördelas sålunda f. n. mellan staten och landstingen i princip i förhållande till antalet år av »intjänandeperioden» under vilka befattningshavaren varit underkastad statens pensionsreglemente (SPR) eller tidigare gällande statliga pensionsreglementen resp. landstingens pensionsreglemente (LPR).

Den nu träffade överenskommelsen innebär att denna kostnadsfördelning behålls men att den statliga ersättningen för varje särskilt pensionsfall ersätts med ett engångsbelopp. Storleken härav vid tidpunkten för övertagandet har i tillämpliga delar beräknats på samma sätt som skedde vid statens övertagande av ansvaret för polisväsendet. Beloppet uppgår

per den 1 juli 1971 till ca 788 milj. kr., varav ca 177 milj. kr. utgör räntekostnader. Kapitalbeloppet skall amorteras på 19 år med början den 1 juli 1975. Kostnaderna för amortering jämte ränta har beräknats till 70,7 milj. kr. för vart och ett av dessa 19 år. Under åren 1972–1974 utgår endast ränta. Beloppet härför utgör för år räknat 47,3 milj. kr.

Jag har inte något att erinra mot den träffade överenskommelsen om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m. och förordar därför att överenskommelsen godkänns. Jag föreslår vidare att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att godkänna de tilläggsavtal om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m., som i enlighet med överenskommelsen kan komma att träffas med berörda sjukvårdshuvudmän.

Förhandlingsnämnden har vidare lämnat över fyra avtal, som berör statens *driftersättningar för läkarutbildning och forskning inom ämnesområdet patologi m. m.*

Enligt avtalen skall sådana driftersättningar utgå till Östergötlands läns landstingskommun för utnyttjandet av kommunens resurser inom ämnesområdena patologi, medicinsk mikrobiologi och farmakologi med 620 000 kr. för år räknat samt till Malmö kommun för samma ändamål inom ämnesområdena patologi och medicinsk mikrobiologi med 300 000 kr. för år räknat jämte en övergångsersättning med 150 000 kr. När det gäller Göteborgs kommun och Västerbottens läns landstingskommun innebär avtalen att giltighetstiden för förutvarande avtalsbestämmelser om patologi och bakteriologi m. m. förlängs.

De fyra avtalen gäller för tiden den 1 juli 1970–den 31 december 1973.

Jag förordar att avtalen godkänns.

Förhandlingsnämnden har även givit in avtal om *läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg*. Sjukhuset uppläts fr. o. m. den 1 januari 1967 för läkarutbildning och forskning av Göteborgs och Bohus läns landstingskommun (prop. 1969: 102, SU 1969: 85, rskr 1969: 217) i samband med landstingskommunens övertagande av mentalsjukvården. Enligt ett protokoll, som förts vid vissa överläggningar i december 1970 om samarbete rörande läkarutbildning (prop. 1971: 44 s. 40, SoU 1971: 8, rskr 1971: 98), skulle förhandlingar tas upp om villkoren för uppåtletelsen. Statlig driftersättning fastställs genom det nu träffade avtalet att utgå med sammanlagt 3,8 milj. kr. för åren 1970–1973. Utformningen följer i allt väsentligt gällande avtal om läkarutbildning i Göteborg.

Jag har inte något att invända mot avtalet, som bör godkännas.

Liksom beträffande andra undervisningssjukhus kan det bli fråga om särskild investeringsöverenskommelse beträffande S:t Jörgens sjukhus. Mot den bakgrunden bör Kungl. Maj:t i detta sammanhang inhämta riksdagens bemyndigande att godkänna sådan överenskommelse, som träffas enligt ifrågavarande avtal.

Utgifterna för ersättningarna för patologi m. m. och för uppåtletelsen

av S:t Jörgens sjukhus bestrids från förslagsanslaget Bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

Slutligen har förhandlingsnämnden kommit in med överenskommelse om finansieringen av och formerna för *vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering*. Överenskommelsen innebär, att berörda sjukvårdshuvudmän räknat fr. o. m. den 1 januari 1969 tar över statens ansvar för provinsialläkarnas pensionering med vissa undantag. Staten ersätter huvudmännen för deras åtaganden genom att betala ett engångsbelopp, som motsvarar pensionsskulden, och årliga bidrag. Engångsbeloppet har fastställts till ca 78,4 milj. kr. per den 1 juli 1971 och de årliga bidragen till 8 milj. kr. för vart och ett av åren 1969–1974. De retroaktiva årliga bidragen för åren 1969–1971 utbetalas med 8 milj. kr. under ettvarvt av åren 1972–1974. Sammanlagt utgår alltså under dessa tre år 16 milj. kr. för år räknat. Frågan om storleken av de årliga bidragen för 1975 och följande år skall tas upp vid kommande förhandlingar. Parterna har vidare enats om att engångsbeloppet skall amorteras på 19 år fr. o. m. år 1975 och att endast ränta skall utgå under åren 1972–1974. Det årliga räntebeloppet uppgår till 4,7 milj. kr.

Jag förordar att överenskommelsen godkänns.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna

1) överenskommelse mellan statens förhandlingsnämnd samt företrädare för Svenska landstingsförbundet och för Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.,

2) tilläggsavtal till mentalsjukvårdsavtalen, som enligt nämnda överenskommelse träffas mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän,

3) avtal mellan staten samt

a) Östergötlands läns landstingskommun om tillägg till 1970 års avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Linköping,

b) Malmö kommun om tillägg till 1970 års avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Malmö,

c) Göteborgs kommun om förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg,

d) Västerbottens läns landstingskommun om förlängning av vissa bestämmelser om bakteriologi, patologi m. m. i 1962 års avtal om utbildning av läkare och tandläkare i Umeå, m. m.,

e) Göteborgs och Bohus läns landstingskommun om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg,

4) överenskommelse mellan staten och Göteborgs och Bohus läns landstingskommun om statlig investeringsersättning, som träffas enligt sistnämnda avtal,

5) överenskommelse mellan statens förhandlingsnämnd samt företrädare för Svenska landstingsförbundet och Gotlands kommun om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering.

H 3. Bidrag till anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m.

1970/71 Utgift	95 687 743	Reservation 34 463 899
1971/72 Anslag	96 000 000	
1972/73 Förslag	110 000 000	

Från anslaget bekostas byggnadsbidrag till landstingskommunerna samt Stockholms, Göteborgs och Malmö kommuner för anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m. Bidragen utgår enligt avtal mellan staten och landstingskommunerna om landstingens övertagande av statens mentalsjukvård (prop. 1966: 64, SU 1966: 94, rskr 1966: 220) samt mellan staten och Stockholms, Göteborgs och Malmö kommuner om dessa kommuners övertagande av huvudmannskapet för hela deras mentalsjukvård m. m. (prop. 1967: 69, SU 1967: 106, rskr 1967: 252).

I det föregående har anmälts överenskommelse om ändring i mentalsjukvårdsavtalen samt förslag från statens förhandlingsnämnd i fråga om beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1972/73 under detta anslag.

Departementschefen

I överensstämmelse med förhandlingsnämndens förslag beräknar jag medelsbehovet under anslaget för budgetåret 1972/73 till 110 milj. kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m.* för budgetåret 1972/73 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 110 000 000 kr.

H 4. Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m.

1970/71 Utgift	947 220 829
1971/72 Anslag	930 000 000
1972/73 Förslag	1 340 000 000

Från anslaget bekostas bidrag till landstingskommunerna samt Stockholms, Göteborgs och Malmö kommuner för driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m. Bidragen utgår enligt avtal mellan staten och landstingskommunerna om landstingens övertagande av statens mentalsjukvård (prop. 1966: 64, SU 1966: 94, rskr 1966: 220) samt mellan staten och Stockholms, Göteborgs och Malmö kommuner om dessa kommuners övertagande av huvudmannskapet för hela deras mentalsjukvård m. m. (prop. 1967: 69, SU 1967: 106, rskr 1967: 252).

I det föregående har anmälts överenskommelse om ändring i mentalsjukvårdsavtalen. På grundval av överenskommelsen kan utgifterna under detta anslag för budgetåret 1972/73 beräknas till följande belopp.

1. Driftbidrag	1 205 000 000
2. Avskrivningsersättningar	75 000 000
3. Bidrag till utrustning	10 000 000
4. Bidrag till kostnader för markförvärv m. m.	1 000 000
5. Lokalhyror för vissa sjukhusfastigheter	2 500 000
6. Vissa pensionskostnader	47 300 000
	1 340 800 000

Departementschefen

Ändringen i gällande mentalsjukvårdsavtal kan jämte indexuppräknings för sista halvåret 1971 beräknas medföra en belastning under detta anslag för budgetåret 1971/72 av 1 186 milj. kr., vilket överstiger det i riksstaten för nämnda budgetår uppförda beloppet med 256 milj. kr.

Med hänvisning till sammanställningen beräknar jag anslagsbehovet för budgetåret 1972/73 till i runt tal 1 340 milj. kr. Detta innebär i förhållande till det i prop. 1972: 1 (bil. 7 s. 142) preliminärt upptagna beloppet en ökning med 280 milj. kr. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m.* för budgetåret 1972/73 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 340 000 000 kr.

H 5. Bidrag till viss hälso- och sjukvård

1970/71 Utgift	109 042 500	Reservation 0
1971/72 Anslag	114 000 000	
1972/73 Förslag	114 000 000	

Från anslaget utgår statsbidrag till sjukvårdshuvudmännen till viss hälso- och sjukvård.

Departementschefen

Förhandlingar om avtal rörande statsbidrag till viss hälso- och sjukvård, vilka avtal skall gälla för tiden fr. o. m. den 1 januari 1972, pågår f. n. mellan statens förhandlingsnämnd och berörda sjukvårdshuvudmän.

Avtalen beräknas emellertid inte kunna träffas i sådan tid att de kan föreläggas riksdagen under vårsessionen 1972. Anslaget bör därför tas upp med oförändrat 114 milj. kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till viss hälso- och sjukvård* för budgetåret 1972/73 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 114 000 000 kr.

H 10. Bidrag till pensioner för vissa provinsialläkare

1972/73 Förslag 20 700 000

Något anslag med denna rubrik finns inte upptaget i riksstaten för innevarande budgetår.

Departementschefen

Den överenskommelse om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering, som anmälts i det föregående, medför ett anslagsbehov för budgetåret 1972/73 av 20,7 milj. kr. För ändamålet bör uppföras ett nytt förslagsanslag, kallat Bidrag till pensioner för vissa provinsialläkare.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till pensioner för vissa provinsialläkare* för budgetåret 1972/73 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 20 700 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 1 mars 1972

Till KONUNGEN
Socialdepartementet

Överenskommelse om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.

(1 protokoll)

Statens förhandlingsnämnd underställer Kungl. Maj:t för prövning rubricerade överenskommelse, intagen i bilagda protokoll. Överenskommelsen har träffats med företrädare för Svenska landstingsförbundet samt Gotlands, Göteborgs och Malmö kommuner under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och samtliga berörda kommuner. Överenskommelsen avser *dels* ändring från och med år 1972 i de ekonomiska villkoren i mentalsjukvårdsavtalen *dels* avlösning av statens ansvar för vissa pensionsförmånskostnader.

Nämnden har förhandlat på grundval av Kungl. Maj:ts uppdrag till nämnden *dels* den 27 maj 1971 att föra förhandlingar med de landstingskommuner samt med Gotlands, Göteborgs och Malmö kommuner, som påkallat förhandlingar om de ekonomiska villkoren i de mellan staten och landstingskommunerna samt städerna Stockholm, Göteborg och Malmö slutna avtalen om landstingens och storstädernas övertagande av mentalsjukvården, *dels* den 11 juni 1971 att ta upp förhandlingar med Svenska landstingsförbundet om statens pensionsansvar för viss sjukhuspersonal m.m.

Till förhandlingsnämnden har överlämnats Svenska landstingsförbundets skrivelse den 23 december 1969 angående index för driftbidrag enligt mentalsjukvårdsavtalen.

A. Ändring i de ekonomiska villkoren i mentalsjukvårdsavtalen

Enligt 31 § gällande mentalsjukvårdsavtal mellan staten och landstingen skall de ekonomiska villkoren i avtalen, i den mån inte annat framgår av desamma, efter förhandlingar kunna ändras från och med år 1972. Part som önskar sådan ändring har att påkalla förhandlingar härom. Intill dess nytt avtal träffats skall staten utge bidrag till landstingen enligt avtalen. Motsvarande gäller enligt de med städerna Stockholm, Göteborg och Malmö träffade avtalen.

Samtliga huvudmän har påkallat förhandlingar om ändring i de ekonomiska villkoren i avtalen. Förhandlingarna inleddes den 21 juni 1971 och har resulterat i den nu träffade överenskommelsen.

Statens bidrag till sjukvårdshuvudmännen för mentalsjukvårdens driftkostnader utgår enligt gällande avtal med ett på visst sätt beräknat

bidrag till ett antal i avtalen angivna vårdplatser. Bidraget är indexreglerat. Parterna är nu ense om att ersätta detta bidrag med fasta belopp för vart och ett av åren 1972 och 1973. Dessa belopp uppgår till 1 170 000 000 kr. respektive 1 240 000 000 kr. Parterna är vidare ense om att dessa belopp skall fördelas mellan huvudmännen med samma procentuella fördelning som de under år 1971 utbetalade driftbidragen. Därvid har beaktats de ändringar i bidragsfördelningen som jämlikt mentalsjukvårdsavtalen föranletts av kommunala indelningsändringar och som av berörda parter anmälts till socialstyrelsen. Det bör framhållas, att avskrivningsersättningen inte ingår i ovannämnda driftbidrag.

Storleken av statens bidrag för år 1974 skall tas upp till förhandlingar mellan parterna, sedan 1974 års löner blivit fastställda. Parterna är ense om att under år 1974 ta upp förhandlingar om de ekonomiska villkoren från och med år 1975 i huvudavtalen och de tilläggsavtal som nu skall träffas, i den mån det inte av avtalen framgår att dessa villkor äger fortsatt giltighet efter den 31 december 1971.

Med den nya konstruktionen av driftbidraget är några ytterligare åtgärder i anledning av landstingsförbundets förut omnämnda skrivelse den 23 december 1969 inte påkallade.

Under förhandlingarna har även frågan om beräkningen av driftbidraget under perioden 1967–1971 behandlats. Parterna har i denna del överenskommit, att slutredovisning av driftbidraget för perioden skall ske enligt hittills tillämpade metoder. Därefter är bidraget för denna tid slutligt reglerat.

För tillgodoseende av huvudmännens behov av nya vårdplatser utgår enligt mentalsjukvårdsavtalen anläggnings- och utrustningsbidrag, beräknat per den 1 juli 1962, med ett belopp av 55 000 kr. respektive 5 000 kr. per plats i slutenvård vid helt nya sjukhus och 30 000 kr. respektive 2 500 kr. per tillkommande plats vid befintliga sjukhus och institutioner. I sistnämnda alternativ kan utgå ytterligare högst 20 000 kr. respektive 2 500 kr. per tillkommande plats för investeringar i gemensamhetsanläggningar. Erfarenhetsmässigt utgår bidrag i sådana fall med sammanlagt 50 000 kr. respektive 5 000 kr. För båda parter innebär emellertid redovisningen och kontrollen av kostnaderna en betydande administrativ belastning. Parterna har därför enats om att anläggningsbidraget i dessa fall skall vara 50 000 kr. samt att utrustningsbidrag alltid skall utgå med 5 000 kr. per ny vårdplats. Liksom tidigare skall bidrag till uppförande av nya anläggningar för vård av psykiskt sjuka barn och psykopater utgå med 55 000 kr. per plats.

För perioden 1967–1971 skulle enligt mentalsjukvårdsavtalen i rikstaten tas upp 250 000 000 kr. för byggnadsbidrag till landstingen och 60 000 000 kr. för sådana bidrag till primärkommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Beloppen har anvisats som reservationsanslag med 50 000 000 kr. respektive 12 000 000 kr. per budgetår samt i hu-

vudsak anpassats efter byggnadsstyrelsens byggnadskostnadsindex för byggnader av sten. För budgetåret 1971/72 har till Bidrag till anordnande av kliniker för psykiiskt sjuka m. m. anvisats 96 000 000 kr.

Byggnadsbidragen har utbetalats i efterskott allteftersom byggnadsarbetena utförts. Förutsättning har emellertid varit att medel för byggnadsföretaget tagits upp i den investeringsplan som fastställts av socialstyrelsen och landstingen i samråd. För de tre primärkommunerna har gällt särskild investeringsplan. Byggnadsföretagen regleras även genom socialstyrelsens prioritering av byggnadsföretag inom sjukvården. Det är med andra ord en dubbel styrning.

Under förhandlingarna har diskuterats, om det finns anledning att bibehålla systemet med en särskild investeringsplan. Från statens synpunkt sett kan en styrning genom byggnadsregleringen vara tillfyllest. En sådan ordning medför uppenbara fördelar för sjukvårdshuvudmännen. Parterna är därför ense om att slopa investeringsplanen från och med år 1972. Från och med den 1 januari 1972 skall byggnadsbidrag utgå till sådana objekt som prioriterats av socialstyrelsen. För byggnadskostnader, som omfattas av investeringsplanen men för vilka bidrag ej slutbetalats, skall bidrag utgå enligt den tidigare ordningen.

Parterna har gemensamt utrett storleksordningen av bidragen till uppförda eller påbörjade byggnadsobjekt, som huvudmännen varit berättigade till enligt hittillsvarande avtal men som varken rymts inom investeringsplanen eller prioriterats för igångsättning år 1972. Bidragen till dessa objekt kan beräknas uppgå till ca 197 000 000 kr. Parterna har enats om att betalningen av dessa bidrag skall fördelas på tre år och att staten för ändamålet skall tillhandahålla 116 000 000 kr. fram till den 1 juli 1973, 40 000 000 kr. budgetåret 1973/74 och 41 000 000 kr. budgetåret 1974/75. Detta jämte bidrag till prioriterade objekt medför ett anslagsbehov, utöver reservationen, på 110 000 000 kr. för budgetåret 1972/73.

B. Statens ansvar för vissa pensionsförmånskostnader

De allmänna bestämmelser för landstingskommunernas övertagande av statens mentalsjukvård vilka låg till grund för Kungl. Maj:ts förslag till 1963 års riksdag om mentalsjukvårdsreformen (prop. 1963: 171), innehöll två pensionsbestämmelser rörande personalen vid de statliga mentalsjukhusen. Enligt den ena skall staten ansvara för de pensionskostnader som avser tjänstetid hos staten. Härav följer att kostnader för pensioner och livräntor, som börjat utgå före övertagandet, bestrides av staten och att i fråga om pensionskostnader för den personal som hade fortlöpande anställning vid övertagandet, staten skall ansvara för sådana pensionskostnader som hänför sig till tiden före övertagandet. Enligt den andra bestämmelsen, som reglerar landstingens fortlöpande pen-

sionskostnader för den hos dem anställda personalen, svarar staten via driftbidraget för dessa kostnader. Det statliga driftbidraget innehåller en ersättning för pensionskostnader, inklusive socialförsäkringsavgifter, vid tillkomsten beräknade till 20 procent av den avlöningssumma som ingår i genomsnittskostnaden.

De nämnda reglerna togs in i 1966 års avtal med huvudmännen (19 och 24 §§ landstingsavtalen).

Enligt 24 § gällande mentalsjukvårdsavtal mellan staten och landstingen skall staten för den av landstingen den 1 januari 1967 (respektive den 1 januari 1970 i fråga om Vipeholms sjukhus) övertagna mentalsjukvårdspersonalen ansvara för de pensions- och livräntekostnader som avser tjänstetid hos staten. Motsvarande gäller per den 1 juli 1967 enligt avtalet den 3 mars 1967 med Södermanlands läns landsting om Karsuddens sjukhus i Katrineholm samt beträffande psykiatriska sjukhuset i Stockholm enligt det med Stockholms stad den 13 december 1966 träffade mentalsjukvårdsavtalet. Den överenskomna ordningen innebär, att landstingen med nyssnämnda inskränkning svarar för kostnaderna för pensioner och livräntor ifråga om den personal som gick över från statlig till landstingskommunal tjänst i samband med att landstingen tog över huvudmannskapet för den av staten bedrivna mentalsjukvården. Staten svarar för pension som är helt grundad på tid före övertagandet.

I propositionen till 1963 års riksdag uttalade departementschefen att statens pensionsförpliktelser – i vad avser tjänstetid hos staten – utformats analogt med vad som föreskrivits i samband med polisväsendets förstatligande. Pensionskostnaderna fördelas mellan staten och landstingen i princip i förhållande till antalet år av »intjänandeperioden» under vilka befattningshavaren varit underkastad SPR eller tidigare gällande statliga pensionsreglementen respektive landstingens pensionsreglemente (LPR).

Förhandlingarna har resulterat i den nu överlämnade överenskommelsen med Svenska landstingsförbundet.

Såsom framgått av det förut sagda innebär statens åtagande ingen annan förpliktelse än att betala de utfallande pensionerna till den del de avser tjänstetid hos staten. Den i mentalsjukvårdsavtalen förutsatta ordningen innebär, att statens förpliktelse aktualiseras när ett pensionsfall inträffar. Ett sådant system innebär ett betydande administrativt arbete. Det skulle nämligen innebära att varje berörd befattningshavares pension behandlades för sig i fråga om dels bidragsbeloppets beräkning när pensionsfallet inträffar, dels betalning av detta belopp månads- eller årsvis så länge befattningshavaren eller hans pensionsberättigade efterlevande är i livet. En engångsavlösning av statens ansvar har därför praktiska fördelar.

Vid överläggningarna har enighet nåtts om en ordning som innebär att den förutsatta kostnadsfördelningen behålls men att statlig ersättning

för varje särskilt pensionsfall ersätts med ett engångsbelopp, beräknat för samtliga pensionsfall. Storleken av detta vid tidpunkten för övertagandet har fastställts efter i tillämpliga delar den metodik som gällde vid statens övertagande av ansvaret för polisväsendet. Beloppet uppgår per den 1 juli 1971 till 788 400 967 kr.

Angivna belopp skall enligt den nu träffade överenskommelsen föras över på huvudmännen för att jämte ränta användas för successiva utbetalningar av ifrågavarande pensioner under en lång följd av år. Det måste vara principiellt riktigt att dessa pengar förs över från staten till landstingen i huvudsak i takt med pensionsutbetalningarna.

Mot denna bakgrund har parterna enats om en ordning som innebär att kapitalbeloppet slutamorteras på 22 år. Sjukvårdshuvudmännen har emellertid såsom ett led i en samlad överenskommelse accepterat ett önskemål från förhandlingsnämndens sida att endast ränta skall utgå under de tre första åren, varefter följer en amorteringstid av 19 år.

Vid fastställandet av ersättningen har inte beaktats statens eventuella pensionsansvar för personalen vid de i mentalsjukvårdsavtalen angivna enskilda institutioner till vars drift staten i särskild ordning bidrog före 1967. Statens pensionsansvar beträffande dessa institutioner avser endast den personal som i samråd med staten tillerkänts särskild pension eller livränta att utgå av driftmedel. Hithörande frågor måste utredas ytterligare. Parterna är ense om att därefter ta upp särskilda överläggningar i ärendet.

Förhandlingsnämnden vill slutligen framhålla, att parterna vid bestämmandet av engångsbeloppets storlek inte beaktat de ändringar i rikets administrativa indelning som skett efter 1966 års utgång. Det får ankomma på sjukvårdshuvudmännen själva att vidta de omfördelningar som kan vara påkallade på grund av sådana ändringar.

Överenskommelsen består av ett protokoll med tre bilagor. Två av dessa utgör tabeller, som utvisar hur driftbidraget respektive pensionsavlösningsbeloppet jämte ränta skall fördelas mellan sjukvårdshuvudmännen. Den tredje är ett formulär till de tilläggsavtal till mentalsjukvårdsavtalen som skall träffas. Detta formulär skall användas för samtliga landsting och Gotlands kommun. Med Göteborgs och Malmö kommuner skall träffas tilläggsavtal efter samma principer. Särskilda bestämmelser fordras för vissa landsting. Detta gäller bl. a. Stockholms läns landsting med hänsyn till att Stockholms kommun numera ingår i landstinget och dess vårdplatser sammanförts med landstingets.

Så snart tilläggsavtalen föreligger, kommer nämnden att underställa dem Kungl. Maj:t för prövning. Detta torde kunna ske före sommaren. Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t i avvaktan härpå godkänner överenskommelsen samt vidtar de åtgärder som erfordras i anledning av densamma överlämnade, villkorliga överenskommelsen.

Protokoll, fört vid förhandlingar den 23 februari 1972 mellan företrädare för statens förhandlingsnämnd samt för Svenska landstingsförbundet och för Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.

Närvarande:

Statens förhandlingsnämnd

Överdirektören Rydback
Expeditionschefen Söderqvist
Kanslirådet B. Å. Berg
Kanslirådet af Sandeberg
Byråchefen Tengwall
Avdelningsdirektören Strandlund
Byrådirektören Westlin

Svenska landstingsförbundet samt Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner

Landstingsrådet Hansson
Riksdagsledamoten Eskel
Kommunalrådet Hedlund
Landstingsrådet Lekberg
Kanslichefen Ericsson
Förste sekreteraren Skalin
Kanslichefen Bergengren
Förhandlingschefen Bergkvist
Ekonomichefen Romefors
Sekreteraren Åhlander

Vid förhandlingar denna dag om ändring i mentalsjukvårdsavtalen och om avlösning av statens ansvar för vissa pensionsförmånskostnader enas parterna om följande.

1. Staten skall till sjukvårdshuvudmännen utgiva ersättning för mentalsjukvårdens driftkostnader med 1 170 000 000 kronor för år 1972 och 1 240 000 000 kronor för år 1973. Nämnda bidrag skall fördelas mellan sjukvårdshuvudmännen enligt den till detta protokoll fogade bilagan A.

Varje sjukvårdshuvudman tillkommande bidrag skall från och med juli månad 1972 erläggas med en tolfedel senast den 25 i varje månad. Slutlig reglering för perioden januari-juni 1972 skall ske snarast möjligt, varvid belopp som utbetalats med stöd av hittills gällande regler skall avräknas.

2. Sedan 1974 års löner blivit fastställda skall parterna snarast ta upp förhandlingar om storleken av ersättningen för år 1974.

3. Slutredovisning av driftbidraget till mentalsjukvården för år 1971 skall ske enligt hittills tillämpade metoder. Därefter är bidraget för perioden 1967-1971 slutligt reglerat.

4. Statens ansvar för pensionsförmånskostnader, som avser tjänstetid hos staten, för den personal som sjukvårdshuvudmännen övertog i anslutning till mentalsjukvårdsreformen, avlöses med ett belopp per den 1 juli 1971 av 788 400 967 kronor. Nämnda belopp skall betalas av staten genom 19 annuiteter om 70 656 498 kronor, som skall erläggas den 1 juli under ettvarvt av åren 1975-1993. Åren 1972-1974 betalar staten ränta på kapitalet efter sex procent med 47 304 058 kronor per år, att betalas den 1 juli under ettvarvt av angivna tre år.

I denna punkt angivna annuiteter och räntebelopp skall fördelas mellan huvudmännen enligt den till detta protokoll fogade bilagan B.

5. För byggnadskostnader som omfattas av investeringsplanen enligt 17 § huvudavtalet skall bidrag utgå enligt den före den 1 januari 1972 gällande ordningen. Från och med den 1 januari 1972 skall bidrag utgå till av socialstyrelsen prioriterade objekt.

För bidrag till byggnadsobjekt som slutförts eller påbörjats men som inte avses i första stycket skall staten tillhandahålla 116 milj. kronor fram till den 1 juli 1973, 40 milj. kronor budgetåret 1973/74 och 41 milj. kronor budgetåret 1974/75. Fördelningen mellan huvudmännen av anvisade belopp fastställs i samråd mellan socialstyrelsen och Svenska landstingsförbundet.

6. För tillgodoseende av huvudmännens behov av nya vårdplatser enligt bidragsplanen utgår anläggningsbidrag, beräknat per den 1 juli 1962, med ett belopp om 55 000 kronor per plats i sluten vård vid helt nya sjukhus och 50 000 kronor per tillkommande plats vid befintliga sjukhus och institutioner.

Till utrustning av nya vårdplatser utgår utrustningsbidrag med 5 000 kronor per plats.

7. Sjukvårdshuvudmännen tillhandahåller avgiftsfri undersökning och behandling för personer, som av domstol överlämnats till öppen psykiatrisk vård eller av utskrivningsnämnd meddelats föreskrift om sådan vård.

8. Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för sjukvårdshuvudmännen skall träffas tilläggsavtal till mentalsjukvårdsavtalen i huvudsaklig överensstämmelse med det avtalsformulär som framgår av den till detta protokoll fogade bilagan C.

9. De under punkterna 1-7 här ovan träffade överenskommelserna gäller under förutsättning att de godkännes av Kungl. Maj:t och vederbörande kommun.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Stockholm som ovan.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

Jan Tengwall

För Svenska landstingsförbundet
samt Göteborgs, Malmö och Got-
lands kommuner

Stig F. Hansson

Bengt Ericsson

Bilaga A till protokoll, fört vid förhandlingar om ändring i mental-sjukvårdsavtalen m. m.

Fördelning av driftbidragen för år 1972 och 1973

De i förhandlingsprotokollet den 23 februari 1972 under punkten 1 angivna beloppen skall fördelas mellan huvudmännen enligt kolumnerna 4 och 5 här nedan.

Sjukvårdshuvudman	Vårdplatser 31.12.1971 enl. social- styrelsen	Procentuell ¹ 1972 andel av 1971 års driftbidrag	1972	1973
1	2	3	4	5
AB läns landsting	5 748	18,4156	215 462 520	228 353 440
C	714	2,2875	26 763 750	28 365 000
D	830	2,6592	31 112 640	32 974 080
E	1 299	4,1617	48 691 890	51 605 080
F	1 165	3,7325	43 670 250	46 283 000
G	918	2,9411	34 410 870	36 469 640
H	1 029	3,2966	38 570 220	40 877 840
K	862	2,7617	32 311 890	34 245 080
L	927	2,9699	34 747 830	36 826 760
M	1 612	5,1645	60 424 650	64 039 800
N	607	1,9447	22 752 990	24 114 280
O	1 007	3,2263	37 747 710	40 006 120
P	1 454	4,6583	54 502 110	57 762 920
R	897	2,8738	33 623 460	35 635 120
S	1 192	3,8189	44 681 130	47 354 360
T	1 013	3,2455	37 972 350	40 244 200
U	775	2,4829	29 049 930	30 787 960
W	1 376	4,4085	51 579 450	54 665 400
X	1 042	3,3383	39 058 110	41 394 920
Y	1 185	3,7965	44 419 050	47 076 600
Z	623	1,9960	23 353 200	24 750 400
AC	893	2,8610	33 473 700	35 476 400
BD	955	3,5687	41 753 790	44 251 880
Gotlands kommun	272	0,8714	10 195 380	10 805 360
Göteborg	1 683	5,3920	63 086 400	66 860 800
Malmö	976	3,1269	36 584 730	38 773 560
Summa	31 054	100,0000	1 170 000 000	1 240 000 000

¹ Procenttalet är uträknat på grundval av det i kolumn 2 angivna vårdplatsantalet med den jämkning som föranledes av den för Norrbottens läns landsting gällande specialregeln.

Bilaga B till protokoll, fört vid förhandlingar om ändring i mental-sjukvårdsavtalen m. m.

Fördelning av beloppet, 788 400 967 kronor per 1.7.1971, för avlösning av statens pensionsansvar för övertagen statlig personal inom mentalsjukvården.

Sjukvårdshuvudman	Avlösnings- belopp per 1.7.1971 kr	Andel i procent	Ränta (kr) Vart och ett av åren 1972—1974	Annuitet (kr) Vart och ett av åren 1975—1993
AB läns landsting	10 174 193	1,2905	610 460	911 826
C	51 733 984	6,5619	3 104 043	4 636 406
D	50 322 640	6,3829	3 019 369	4 509 931
E	44 128 013	5,5972	2 647 703	3 954 784
F	50 716 909	6,4329	3 043 021	4 545 261
G	39 559 561	5,0177	2 373 576	3 545 330
H	36 147 829	4,5850	2 168 890	3 239 601
K	17 054 208	2,1631	1 023 236	1 528 374
L	—	—	—	—
M	124 276 898	15,7631	7 456 580	11 137 644
N	—	—	—	—
O	25 282 775	3,2068	1 516 948	2 265 813
P	66 865 582	8,4812	4 011 950	5 992 516
R	16 274 935	2,0643	976 498	1 458 564
S	36 019 945	4,5687	2 161 181	3 228 084
T	18 458 175	2,3412	1 107 483	1 654 213
U	24 738 471	3,1378	1 484 308	2 217 062
W	45 356 235	5,7529	2 721 355	4 064 796
X	830 330	0,1053	49 813	74 405
Y	43 179 958	5,4769	2 590 796	3 869 784
Z	27 255 563	3,4571	1 635 350	2 442 666
AC	26 168 379	3,3192	1 570 116	2 345 231
BD	24 595 629	3,1197	1 475 746	2 204 273
Gotlands kommun	9 260 755	1,1746	555 636	829 934
Summa	788 400 967	100,0000	47 304 058	70 656 498

Bilaga C till protokoll, fört vid förhandlingar om ändring i mental-sjukvårdsavtalen m. m.

*1972 års tilläggsavtal till avtal
00.00.1966 om mentalsjukvården*

Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för läns landstingskommun har – under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och landstingskommunen – träffats följande tilläggsavtal.

1972 års tilläggsavtal

till avtalet den 00.00.1966 angående läns landstingskommuns övertagande av statens mentalsjukvård inom landstingsområdet m. m., nedan kallat huvudavtalet.

Ad 3 § huvudavtalet

3.1 Denna paragraf upphäves.

Ad 6 § huvudavtalet

6.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

Bidrag till upprustning av befintliga vårdplatser och anläggning av nya vårdplatser skall enligt nedanstående bidragsplan utgå av statsmedel för det antal vårdplatser som blir gällande för landstinget efter överenskommelse i enlighet med 29 § andra stycket huvudavtalet med övriga landsting och Gotlands kommun.

Bidragsplan

A. Upprustningsbidrag utgår till 00 vårdplatser vid sjukhus.

B. Anläggningsbidrag utgår till övriga vårdplatser.

Vårdplatserna i bidragsplanen får utnyttjas för såväl egentlig mentalsjukvård som specialvård.

Ad 13 § huvudavtalet

13.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

För tillgodoseende av landstingets behov av nya vårdplatser enligt bidragsplanen utgår anläggningsbidrag, beräknat per den 1 juli 1962, med ett belopp om 55 000 kronor per plats i slutna vård vid helt nya sjukhus och 50 000 kronor per tillkommande plats vid i detta avtal avsedda eller eljest befintliga sjukhus och institutioner.

Till utrustning av nya vårdplatser utgår utrustningsbidrag med 5 000 kronor per plats.

Vad som skall anses som nytt mentalsjukhus i anslutning till lasarett och tillkommande platser vid sådana sjukhus, skall vid särskild förhandling mellan landstinget och staten bedömas från fall till fall med beaktande av utbyggnadens storlek och utformning.

Utan hinder av vad nu sagts skall vid uppförande av nya anläggningar för vård av psykiskt sjuka barn och psykopater anläggningsbidrag utgå med 55 000 kronor per plats.

Ad 16 § huvudavtalet

16.1 Den i första stycket denna paragraf angivna indexserien motsvaras numera av byggnadsstyrelsens byggnadskostnadsindex (genomsnittsexternal) för förvaltningsbyggnader (tabell 6) med basår 1963.

Ad 17 § huvudavtalet

17.1 Denna paragraf upphäves.

Ad 18 § huvudavtalet

18.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

Såsom ersättning för mentalsjukvårdens driftkostnader erlägger staten till landstinget 000 kronor för år 1972 och 000 kronor för år 1973.

Slutredovisning av driftbidraget till mentalsjukvården för år 1971 skall ske enligt hittills tillämpade metoder. Därefter är bidraget för perioden 1967–1971 slutligt reglerat.

Ad 19 § huvudavtalet

19.1 Denna paragraf upphäves.

Ad 21 § huvudavtalet

21.1 Första stycket i denna paragraf upphäves.

21.2 Den i denna paragraf angivna indexserien motsvaras numera av byggnadsstyrelsens byggnadskostnadsindex (genomsnittsexternal) för förvaltningsbyggnader (tabell 6) med basår 1963.

Ad 22 § huvudavtalet

22.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

Byggnads- och utrustningsbidrag utbetalas kvartalsvis i efterskott i takt med utförandet av detta avtal omfattande byggnadsobjekt. För

annat bidrag än rivningsersättning skall såsom ytterligare förutsättning gälla, att objektet av socialstyrelsen prioriterats för igångsättningstillstånd.

Bidrag till täckande av kostnader för markförvärv utbetalas i efterskott, så snart det byggnadsobjekt markförvärvet avser prioriterats på sätt ovan sägs.

Ad 23 § huvudavtalet

23.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

I 18 § omnämnda bidrag skall från och med juli månad 1972 erläggas med en tolfedel av årsbeloppet senast den 25 i varje månad. Slutlig reglering för perioden januari-juni 1972 skall ske snarast möjligt, varvid belopp som utbetalats med stöd av hittills gällande regler skall avräknas.

I 20 § omnämnda bidrag till landstinget skall erläggas senast den 25 i varje månad i form av utbetalningar a conto motsvarande en tolfedel av det belopp, vartill bidragen uppgått för det senast slutligt reglerade kalenderåret. Slutlig reglering av bidragen skall ske kalenderårsvis i efterskott.

Ad 24 § huvudavtalet

24.1 Statens ansvar för pensionsförmånskostnader, som avser tjänstetid hos staten, för den personal som landstinget övertog den 1 januari 1967 (respektive den 1 juli 1967) avlöses med ett belopp av 000 kronor.

24.2 Nämnade belopp skall betalas av staten till landstinget genom 19 annuiteter om 000 kronor, som skall erläggas den 1 juli under ettvarrt av åren 1975-1993. Åren 1972-1974 betalar staten ränta på kapitalet efter sex procent med 000 kronor, att betalas den 1 juli under ettvarrt av angivna tre år.

24.3 Statens eventuella pensionsansvar för personal vid (Mellansjö skolkhem m. fl.) skall efter ytterligare utredningar tagas upp till särskilda överläggningar.

Ad 29 § andra stycket huvudavtalet

29.1 Det i denna paragraf angivna vårdplatsantalet skall med hänsyn till ändringar i rikets administrativa indelning minskas med det antal platser som enligt överenskommelser mellan sjukvårdshuvudmännen förts över från landstingen till primärkommun.

Ad 31 § huvudavtalet

31.1 Denna paragraf skall ha följande ändrade lydelse.

Sedan 1974 års löner blivit fastställda skall parterna snarast ta upp förhandlingar om storleken av statens ersättning för driften av mentalsjukvården för år 1974.

Parterna är ense om att under år 1974 taga upp förhandlingar om de ekonomiska villkoren i huvudavtalet och detta tilläggsavtal från och med år 1975, i den mån det inte av avtalen framgår att dessa villkor äger fortsatt giltighet efter den 31 december 1971.

Intill dess nytt avtal träffats skall ersättning utgå med samma belopp som under närmast föregående år.

Detta avtal skall tillämpas från och med den 1 januari 1972, då tilläggsavtalet¹ den till huvudavtalet skall upphöra att gälla.

Detta tilläggsavtal är upprättat i två exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Stockholm och den februari 1972

Statens förhandlingsnämnd

För läns
landsting

Lennart Rydback

Jan Tengwall

¹ Avseende avdrag för vårdavgiftens höjning.

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 1 mars 1972

Till KONUNGEN
Socialdepartementet

Avtal om 1. tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Linköping, 2. tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Malmö, 3. förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg, 4. förlängning av avtalsbestämmelser om patologi och bakteriologi m. m. på lasarettområdet i Umeå och 5. läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg
(5 avtal, 2 bilagor)

Statens förhandlingsnämnd (SFN) underställer Kungl. Maj:ts rubricerade avtal för prövning.

SFN har – under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande – träffat avtalen med delegerade för Östergötlands läns landstingskommun som gjort förbehåll för godkännande av Östergötlands läns landsting (1), delegerade för Malmö kommun som gjort förbehåll för godkännande av Malmö kommunfullmäktige (2), Göteborgs kommunstyrelsens förhandlingsdelegation (3), Västerbottens läns landstings förvaltningsutskott (4) samt Göteborgs och Bohus läns landstings förvaltningsutskott (5). Avtalen 3 och 4 har för kommunernas del redan vederbörligen godkänts genom beslut som vunnit laga kraft.

Avtalen har ingåtts på grundval av Kungl. Maj:ts uppdrag den 6 juni 1968 och den 29 januari 1971.

1. Allmän bakgrund

SFN har tidigare med skrivelse den 21 januari 1971 ingivit avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Linköping, Lund, Malmö, Göteborg och Umeå samt överenskommelser om statlig investeringsersättning enligt 3 § 1. nämnda avtal och förhandlingsprotokoll den 22 december 1970 (allt återgivet i prop. 1971: 44). Avtalen och överenskommelserna har godkänts av Kungl. Maj:ten den 17 december 1971.

Av 5 § förhandlingsprotokollet framgår att parterna skulle fortsätta förhandlingarna om samarbetet rörande bl. a. bakteriologi och patologi samt på vissa orter farmakologi m. m.

I samma paragraf stadgades att statlig driftersättning för tid efter den 30 juni 1970 för de patologiska och bakteriologiska institutionerna i Linköping och Malmö samt för institutionen för farmakologi i Linköping m. m. skulle fastställas vid förhandlingarna.

Förhandlingar skulle vidare enligt 3 § förhandlingsprotokollet sna-

rast tas upp mellan SFN och Göteborgs och Bohus läns landstingskommun om upplåtelse av S:t Jörgens sjukhus för läkarutbildning och forskning.

2. Avtalen om patologi och bakteriologi

2.1 Bakgrund

I de förhandlingar som föregick uppgörelsen den 22 december 1970 förutsatte SFN att den statliga läkarutbildningen och forskningen i patologi, bakteriologi m. m. skulle inordnas i den kommunala sjukvårdsorganisationen på samtliga berörda orter. På denna integrationslinje byggde redan 1956 års avtal om patologi och bakteriologi i Malmö (prop. 1956: 94 s. 29; avtalsbestämmelserna överförda till 1963 års avtal om allmänna sjukhuset prop. 1963: 142 s. 29) liksom – i än högre grad – 1967 års avtal om Linköping (prop. 1968: 83 s. 60). Däremot byggde avtalen för Lund (prop. 1957: 1 bil. 29 s. 8), Göteborg (prop. 1961: 111 s. 7) och Umeå (prop. 1962: 104 s. 103) på principen att de statliga och kommunala aktiviteterna inom varje ämnesområde skulle vara administrativt och ekonomiskt åtskilda men förlagda till samma byggnad. I Lund äger staten byggnaderna för patologi och bakteriologi, medan motsvarande verksamheter i Göteborg och Umeå bedrivs i kommunala byggnader. På alla tre orterna har staten i princip stått för hälften av byggnadskostnaderna. Avtalet för Lund – som ännu gäller – har vissa förenklande kvittningsregler beträffande kostnaderna för lokalernas drift (värme, underhåll etc.). I de avtal som gällde för Göteborg och Umeå hade en noggrann uppdelning skett av lokalerna i sådana som används av statlig institution ensam, av kommunal laboratorieavdelning ensam samt av institution och laboratorieavdelning gemensamt. Dessutom fanns allmänna utrymmen. Vardera parten skulle ensam stå för verksamheten i de två förstnämnda lokalkategorierna, medan kommunen skulle svara för de gemensamma och allmänna utrymmena. För de lokaler som staten disponerade ensam samt för andel i gemensamma och allmänna lokaler skulle staten erlägga ersättning för underhåll, service m. m. efter vissa schematiska regler.

2.2 Kommentarer till avtalen

Under senare tid har vissa organisatoriska förändringar skett inom patologi- och bakteriologiområdena, t. ex. förening av professors- och överläkartjänster. En så fullständig integration som SFN förutsatte år 1970 har dock inte kommit till stånd. Mot denna bakgrund har för Göteborg och Umeå träffats avtal som innebär att bestämmelserna i tidigare avtal skall gälla till och med utgången av år 1973, dvs. lika länge

som nu gällande läkarutbildningsavtal. Även för Lunds del skall tidigare avtal fortsätta att gälla. Någon särskild överenskommelse härom behövs inte, då detta avtal ej har sagts upp.

I Malmö, där integrationen redan genomförts, har patologi och klinisk bakteriologi intill den 1 juli 1970 i statsbidragshänseende behandlats som övriga kliniska ämnen vilka omfattades av äldre avtal, dvs. för ifrågavarande verksamheter utgick särskilt läkarlönebidrag och tio-procentigt driftbidrag. I Linköping utgick enligt 1967 års avtal överhuvudtaget inte något driftbidrag. Eftersom utbildningen skulle inledas med det propedeutiska årets kurser först läsåret 1969/70, avstod kommunen från ersättning mot att staten gjorde vissa eftergifter i fråga om investeringsbidragen.

Integrationen medför stora svårigheter att för Linköping och Malmö beräkna ersättning efter de regler som gällt för Göteborg och Umeå. Främst saknas motsvarighet till en sådan uppdelning av lokaler för olika verksamheter som avtalen för Göteborg och Umeå bygger på. En sådan uppdelning, som strider mot integrationslinjen, har inte heller ansetts böra eftersträvas. Därför har vid förhandlingarna om ersättning för Linköping och Malmö gjorts schablonmässiga uppskattningar, relaterade till driftersättningarna för Göteborg. Umeås redovisningssystem har inte möjliggjort liknande jämförelser.

Under åren 1964–1970 har följande ersättningar utgått från staten till kommunen för patologi och bakteriologi i Göteborg.

År	Patologi	Bakteriologi	Summa
1964	168 243	395 995	564 238
1965	181 196	412 662	593 858
1966	172 133	445 839	617 972
1967	208 811	452 635	661 446
1968	232 805	588 253	821 058
1969	242 931	545 924	788 855
1970	236 311	564 803	801 114

Vid förhandlingarna om ersättningsbeloppen i Linköping och Malmö har alltså förhållandena på dessa orter och i Göteborg jämförts. Därvid har beaktats de totalytor som upplåtits för ifrågavarande statliga och kommunala verksamheter, forskningsorganisationens storlek samt totalantalet kliniska utbildningsplatser per termin.

Beträffande Linköping har hänsyn också tagits till att ifrågavarande professorstjänster inrättats under de senaste åren. Tre av professorerna tillträdde sålunda under år 1969, en under år 1970, en i början av år 1971 och en höstterminen 1971.

De belopp parterna enats om för Linköping och Malmö uppgår totalt till 2 170 000 kronor respektive 1 200 000 kronor (varav 150 000 kronor i övergångsersättning) för hela avtalsperioden. Beloppen skall utgå med i

avtalet angivna delbelopp per kalenderår. De prestationer kommunerna skall svara för bestäms av de den 22 december 1970 träffade avtalen. Såsom SFN framhöll i missivskrivelsen till avtalen (prop. 1971: 44 s. 12) skall samarbetet fortsätta och läkarutbildningens och forskningens behov av resurser tillgodoses efter samma principer som hittills, om ej annat framgår av avtal, överenskommelser, protokoll eller kommentarer. De principer som utvecklats på äldre undervisningsorter skall även gälla Linköping.

I huvudsak motsvaras åtagandena i 1970 års läkarutbildningsavtal av vad som mer specificerat angivits i de särskilda avtalen med Göteborgs kommun och Västerbottens läns landstingskommun om patologi och bakteriologi m. m., dock att läkarutbildningsavtalen inrymmer bl. a. även telefonservice. De nämnda ersättningsbeloppen avser i Linköping även de »icke-kliniska delarna» av bakteriologin och farmakologin.

De nu avtalade beloppen för Linköping och Malmö har som framgått av det anförda ej kunnat beräknas på säkert underlag. De får därför inte för någon part anses prejudicerande vid förhandlingar om de avtal som skall gälla fr. o. m. den 1 januari 1974.

För Göteborg och Umeå utbetalas sedan juli 1970 ersättningar a conto enligt träffad interimsoverenskommelse. SFN finner det skäligt att utbetalningar a conto snarast får göras även för Linköping och Malmö enligt de nu träffade avtalen.

3. Avtalet om läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg

3.1. Bakgrund

1964 års riksdag (prop. 1964: 1 bil. 10 s. 390, SU 1964: 55, rskr 1964: 158) beslöt att en speciell forskningsavdelning fr. o. m. budgetåret 1964/65 provisoriskt skulle förläggas till S:t Jörgens sjukhus. Universitetskanslersämbetet har med yttrande den 4 juli 1968 till Kungl. Maj:t överlämnat en framställning från universitetet i Göteborg om att avdelningen skall definitivt förläggas till S:t Jörgens sjukhus. Efter remissbehandling bereds framställningen inom utbildningsdepartementet.

Genom beslut den 28 oktober 1966 godkände Kungl. Maj:t avtal med bl. a. Göteborgs och Bohus läns landstingskommun om dess övertagande av statens mentalsjukvård inom vederbörande landstingsområde m. m.

Forskningsavdelningen vid S:t Jörgens sjukhus var i verksamhet, då mentalsjukvårdsavtalet träffades, och omfattades av huvudmannaskapsreformen, som trädde i kraft den 1 januari 1967. Därvid åtog sig sjukvårdshuvudmannen också att upplåta sjukhuset för läkarutbildning och forskning. Regleringen av statsbidrag för avdelningen hänfördes dock till de frågor som krävde ytterligare förhandlingar (26 § huvudavtalet).

Vid de förhandlingar som därefter följde utgick SFN från att samarbetet mellan stat och kommun beträffande de för psykiatrisk forsk-

ning upplåtna klinikerna borde följa samma grunder som gällde för andra för läkarutbildning och forskning ianspråktaga kliniker vid kommunala sjukhus.

Då förhandlingar samtidigt pågick om nya läkarutbildningsavtal att gälla fr. o. m. den 1 juli 1970, enades parterna om att träffa avtal (prop. 1969: 102 s. 45) som för tiden intill denna tidpunkt reglerade statens ersättning för driftkostnaderna vid forskningsavdelningen genom ett indexreglerat årligt belopp som för år 1967 utgjorde 650 000 kr. Kostnader för investeringar skulle regleras i de nya läkarutbildningsavtalen.

Vid de förhandlingar om nya läkarutbildningsavtal som avslutades den 22 december 1970 var SFN:s avsikt att inordna avtalen om psykiatriska forskningsavdelningar i avtalet för respektive ort. Detta genomfördes beträffande Lund men inte beträffande Göteborg, där det är skilda huvudmän för S:t Jörgens sjukhus och undervisningssjukhusen i övrigt. Man enades dock vid förhandlingarna om den driftersättning som skulle utgå till Göteborgs och Bohus läns landstingskommun för upplåtelsen av S:t Jörgens sjukhus, nämligen totalt 3,8 milj. kr för åren 1970–1973 (3 § förhandlingsprotokollet den 22 december 1970).

3.2. Kommentarer till avtalet

Enligt 3 § förhandlingsprotokollet skulle förhandlingar om S:t Jörgens sjukhus snarast tas upp. Så skedde också och man blev snabbt ense om samarbetsavtalets utformning. Kommunens företrädare ville emellertid samtidigt träffa en investeringsöverenskommelse enligt 3 § 1. samarbetsavtalet om vissa aktuella byggnadsåtgärder. Underlag för en definitiv uppgörelse om dessa investeringar har därför avvaktats, men då det alljämt saknas har parterna nu enats om att slutföra förhandlingarna om samarbetsavtalet för sig.

Det föreliggande avtalet följer i tillämpliga delar 1970 års LUA Göteborg. Utöver de kommentarer som lämnats till detta och andra motsvarande avtal av den 22 december 1970 kan anmärkas att bestämmelserna rörande pensionskostnader i 1966 års mentalsjukvårdsavtal givetvis ej berörs av vad som i 2 § A stadgas om kommunens kostnadsansvar för personalen.

Hemställan

SFN hemställer att Kungl. Maj:t

dels godkänner överlämnade villkorligt slutna avtal,

dels snarast bemyndigar statskontoret att till Östergötlands läns landstingskommun och Malmö kommun a conto betala ut ersättningar enligt respektive tilläggsavtal i avvaktan på att avtalen vinner laga kraft.

Lagakraftbevis beträffande godkännande av avtal med Göteborgs

kommun och Västerbottens läns landstingskommun har inkommit till SFN. Kopior av lagakraftbevisen överlämnas med denna skrivelse. Sedan vederbörliga kommunala beslut om godkännande av övriga nu överlämnade avtal vunnit laga kraft, kommer SFN att anmäla detta till socialdepartementet.

Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Linköping

Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för Östergötlands läns landstingskommun har – under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och Östergötlands läns landsting – träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Östergötlands läns landstingskommun om tillägg till 1970 års avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Linköping.

Ad 1 § 1.

Samarbetet gäller hela ämnesområdena medicinsk mikrobiologi och farmakologi.

Ad 4 §.

Utöver driftersättning enligt 1. lämnar staten kommunen driftersättning för läkarutbildning och forskning inom ämnesområdena patologi, medicinsk mikrobiologi och farmakologi för tiden den 1 juli–den 31 december 1970 med 310 000 kronor och för kalenderåren 1971–1973 med ett belopp av 1 860 000 kronor att utgå med 620 000 kronor per år. Utbetalning sker enligt 2.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm och Linköping den 4 februari 1972.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

Ingrid Ericsson Söderlund

För delegerade för Östergötlands
läns landstingskommun

Holger Fällman

Hans Gröndal

Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Malmö

Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för Malmö kommun har – under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och Malmö kommunfullmäktige – träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Malmö kommun om tillägg till 1970 års avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Malmö.

Ad 4 §.

Utöver driftersättning enligt 1. lämnar staten kommunen driftersättning för läkarutbildning och forskning inom ämnesområdena patologi och medicinsk mikrobiologi för tiden den 1 juli–den 31 december 1970 med 300 000 kronor, varav 150 000 kronor utgör särskild övergångersättning, och för kalenderåren 1971–1973 med ett belopp av 900 000 kronor att utgå med 300 000 kronor per år. Utbetalning sker enligt 2.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm och Malmö den 4 februari 1972.

Statens förhandlingsnämnd

För delegerade för Malmö kommun

Lennart Rydback

Gunnar Hejdeman

Ingrid Ericsson Söderlund

Willy Danborg

Avtal om förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg

Mellan statens förhandlingsnämnd och Göteborgs kommunstyrelsens förhandlingsdelegation har – under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och Göteborgs kommunfullmäktige – träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Göteborgs kommun om förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg.

1 §.

Med verkan från och med den 1 juli 1970 förlänges följande avtal att gälla till och med den 31 december 1973:

1. avtal den 27 januari 1961 om lokaler för patologi i Göteborg;
2. avtal den 27 januari 1961 om lokaler för bakteriologi m. m. i Göteborg.

2 §.

De ersättningar som för tid efter den 30 juni 1970 med stöd av interimistiskt gällande överenskommelser och föreskrifter utbetalats a conto skall avräknas mot den slutliga ersättningen enligt 1 §.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Göteborg den 1 juni 1971.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

Sture Jansson

För Göteborgs kommunstyrelsens
förhandlingsdelegation

Lennart Ström

Torsten Lindberg

Avtal om förlängning av avtalsbestämmelser om bakteriologi, patologi m. m. på lasarettområdet i Umeå

Mellan statens förhandlingsnämnd och Västerbottens läns landstings förvaltningsutskott har – under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t – träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Västerbottens läns landstingskommun om förlängning av vissa bestämmelser om bakteriologi, patologi m. m. i 1962 års avtal om utbildning av läkare och tandläkare i Umeå, m. m.

1 §.

Med verkan från och med den 1 juli 1970 förlänges följande avtalsbestämmelser att gälla

till och med den 31 december 1973:

1. avtal den 7 februari 1962 om utbildning av läkare och tandläkare i Umeå, m. m., avd. II samt därtill hörande gemensamma bestämmelser i avd. V;
2. avtal den 25 augusti 1967 om tillägg till 1962 års avtal om utbildning av läkare och tandläkare i Umeå, m. m., Ad 6 §;

tills vidare, dock längst till och med den 31 december 1973:

3. överenskommelse den 23 mars 1970 enligt 8 § 1962 års avtal om utbildning av läkare och tandläkare i Umeå, m. m.

2 §.

De ersättningar som för tid efter den 30 juni 1970 med stöd av interimistiskt gällande överenskommelser och föreskrifter utbetalats a conto skall avräknas mot den slutliga ersättningen enligt 1 §.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm och Umeå den 2 juli 1971.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback
Sture Jansson

Västerbottens läns landstings förvaltningsutskott
Börje Hörnlund
Pontus Wiklund

Avtal om läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg (LUA S:t Jörgen)

Mellan statens förhandlingsnämnd och Göteborgs och Bohus läns landstings förvaltningsutskott har – under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande – träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Göteborgs och Bohus läns landstingskommun om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg.

1 §. Allmänt

1. Staten och Göteborgs och Bohus läns landstingskommun, nedan kallad kommunen, fortsätter sitt samarbete på de villkor som nedan sägs för att vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg tillhandahålla universitetet i Göteborg, nedan kallat universitetet, resurser för grundläggande utbildning för läkarexamen inom det kliniska ämnesområdet psykiatri, nedan benämnd läkarutbildning, samt för forskarutbildning och forskning inom detta ämnesområde, nedan benämnd forskning.

Anmärkningar

1. Staten och Göteborgs kommun träffade den 22 december 1970 avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning i Göteborg, avseende dels en läkarutbildning med ett årligt intag av cirka 160 medicine kandidater, dels en forskning av i huvudsak dåvarande omfattning med de förändringar som följde av vederbörligen fattade beslut. Därvid förutsattes att för läkarutbildning och forskning i psykiatri vid universitetet skulle såsom hittills upplåtas även S:t Jörgens sjukhus, som ingår i Göteborgs och Bohus läns landstingskommuns sjukvårdsorganisation (jfr 3 § förhandlingsprotokoll den 22 december 1970).

2. Kommunens medgivande skall inhämtas för forskningsprojekt som ställer särskilda krav på sjukvårdens resurser. Forskning vid enhet som avses i 2. nedan får ej utan kommunens medgivande bedrivas av annan än den som där innehar befattning eller är knuten till universitetets medicinska fakultet.

2. Staten och kommunen bestämmer i samråd vilka enheter inom S:t Jörgens sjukhus som skall tagas i anspråk för läkarutbildning och forskning (upplåtna enheter).

Anmärkning

Klinik III är upplåten för läkarutbildning och forskning.

Allt kliniskt material vid sjukhuset skall i princip vara tillgängligt för forskning vid denna klinik.

Omdispositioner, som parterna kommer överens om under avtalstiden, skall icke föranleda ändring av den driftersättning som utgår till kommunen enligt detta avtal.

Beträffande investeringsersättning gäller särskild överenskommelse.

3. Detta avtal berör ej kommunens rätt att enligt eljest gällande bestämmelser erhålla statsbidrag till uppförande och drift av i avtalet avsedda sjukvårdsenheter.

2 §. Tillhandahållande av resurser

Kommunen tillhandahåller för upplåtta enheter personal, lokaler, utrustning, övriga nyttigheter och service med följande begränsningar och undantag.

A. Beträffande personal

Staten anställer tjänstemän som är professor, biträdande professor eller klinisk lärare och vars tjänst är förenad med tjänst vid sjukhus. För sådan tjänsteman bekostar staten lön enligt den löneklass i vilken denne är placerad jämte i förekommande fall därtill knutna tillägg och förmåner (inklusive pension) medan kommunen bestrider kostnaden för särskilda arvoden och tilläggsförmåner, såsom uppdragstillägg, befattningsarvode, avlöningsförstärkning samt gottgörelse för särskild arbetstid, jour och beredskap.

Klinisk amanuens anställs och bekostas helt av staten, som dock är berättigad till ersättning av kommunen efter rekvisition månadsvis i efterskott med en tredjedel av utbetalat lönebelopp, förhöjt med 15 procent för pensionskostnader.

Personal som anställs uteslutande för läkarutbildning eller forskning bekostas helt av staten liksom timarvoderad undervisning av medicine kandidater.

Anmärkning

Antalet professorer, biträdande professorer, kliniska lärare och kliniska amanuenser fastställs av staten efter samråd med kommunen.

Om det under avtalstiden blir aktuellt att överföra statlig personal, exempelvis kliniska lärare och kliniska amanuenser, till kommunalt huvudmannskap eller att införa nya tjänstekategorier, skall förhandlingar upptagas om bland annat de ekonomiska konsekvenserna härav.

B. Beträffande utrustning m. m.

Såvitt gäller utrustning för forskningens behov, avser kommunens åtaganden endast sådan som är att hänföra till vedertagen grundutrustning.

Det åligger ej kommunen att tillhandahålla förbrukningsartiklar för demonstrationsändamål och sådant material som erfordras för djurförsök och särskilda forskningsprojekt.

Anmärkning

Med begreppet vedertagen grundutrustning för forskningens behov åsyftas sådan utrustning som är användbar ej endast för ett eller annat speciellt forskningsprojekt utan för olika projekt av beskaffenhet att kunna genomföras med tillämpning av gängse teknik och metodik.

Samma principiella begränsning av kommunens skyldigheter som enligt ovan gäller i fråga om utrustning skall även gälla läkarutbildningens och forskningens försörjning med nyttigheter av olika slag.

3 §. Statlig investeringsersättning

1. Statlig ersättning utgår enligt särskilda överenskommelser för ny-, till- eller ombyggnad samt för anskaffning av utrustning.

2. Om enhet inom kommunens sjukvårdsorganisation enligt Kungl. Maj:ts beslut icke längre skall tagas i anspråk för läkarutbildning och forskning, är staten berättigad att vid avtalstidens slut kräva åter så stor del av de av kommunen enligt detta och tidigare motsvarande avtal uppburna investeringsersättningarna som då återstår efter avdrag av 1/30 beträffande byggnad och 1/10 beträffande utrustning för varje helt år som förflutit från det kommunens anhållan om ersättningens utbetalande inkom till vederbörande statliga myndighet.

Kan byggnad eller utrustning, varpå bestämmelserna i första stycket blir tillämpliga, ej av kommunen användas på ett sätt som svarar mot byggnadens eller utrustningens värde och skulle på grund härav återbetalning av uppbyggnadsersättning te sig obillig, äger kommunen påkalla jämkning. Uppnår icke parterna enighet härom, skall frågan avgöras genom skiljedom enligt lag.

4 §. Statlig driftersättning

1. Staten lämnar kommunen driftersättning för kalenderåren 1970–1973 med ett belopp av 3,8 milj. kr. att utgå med 950 000 kronor per år.

Driftersättning för år 1970 innefattar även statsbidrag för första halvåret 1970 enligt 1 § avtalet den 7 mars 1969 om statens bidrag för upplåtelse av S:t Jörgens sjukhus i Göteborg för läkarutbildning och forskning, m. m. Vid utbetalning för år 1970 skall sålunda avräknas de driftbidrag som kommunen – slutligt eller a conto – uppburit för detta år såväl enligt nämnda avtalsföreskrifter som i enlighet med motsvarande föreskrifter i interimsoverenskommelsen den 2 juli 1970 om samarbete angående läkar- och tandläkarutbildning m. m.

2. Utbetalning av driftersättningen skall utan rekvisition ske med 1/12 av belopp för helt kalenderår den 15 i varje månad.

5 §. Former för samråd och samordning

Parterna skall för att främja samordningen av sjukvård, läkarutbildning och forskning iakttaga följande.

1. Innan kommunen fattar beslut som berör utbildningen och forskningen, skall universitetet beredas tillfälle att yttra sig.

Innan universitetsmyndighet fattar beslut som berör sjukvården vid upplåten enhet, skall kommunen beredas tillfälle att yttra sig.

2. Om vid sammanträde med konsistoriet eller annan universitetsmyndighet skall behandlas ärende som är av principiell betydelse eller eljest av större vikt och som direkt berör samarbetet mellan universitetet och S:t Jörgens sjukhus, underrättas kommunen härom. Kommunen äger genom två representanter övervara behandlingen av ifrågavarande ärende med rätt för dessa att delta i överläggningen men ej i beslutet samt att få sin mening antecknad till protokollet.

Om vid sammanträde med sjukvårdsstyrelsen eller direktion ärende av i föregående stycke nämnd beskaffenhet skall förekomma, underrättas universitetet härom och skall motsvarande befogenhet som enligt första stycket tillerkänts kommunen tillkomma universitetet.

3. Kommunen är beredd att vid planering av sjukvårdsorganisationen beakta även läkarutbildningens och forskningens behov.

4. Personal och studerande vid universitetet skall följa de föreskrifter som kommunen meddelar för verksamheten vid upplåten enhet.

6 §. *Avtalstid m. m.*

1. Om ej annat framgår av avtalets bestämmelser, gäller detta avtal från och med den 1 juli 1970 till och med den 31 december 1973.

Parterna skall i god tid före utgången av avtalsperioden upptaga förhandlingar om samarbetsavtal för tid efter den 31 december 1973.

2. Detta avtal ersätter det mellan staten och kommunen den 7 mars 1969 träffade avtalet om statens bidrag för upplåtelse av S:t Jörgens sjukhus i Göteborg för läkarutbildning och forskning, m. m. som utlöpt den 30 juni 1970.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm och Göteborg den 14 februari 1972

Statens förhandlingsnämnd

För Göteborgs och Bohus läns
landstings förvaltningsutskott

Lennart Rydbeck

Bertil Bjerrek

Sture Jansson

Stig Danielson

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 1 mars 1972

Till KONUNGEN
Socialdepartementet

**Överenskommelse om finansieringen av och formerna för
vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering
(1 protokoll)**

Statens förhandlingsnämnd underställer Kungl. Maj:t den i rubricerade protokoll intagna överenskommelsen för prövning. Överenskommelsen har träffats med företrädare för Svenska landstingsförbundet och Gotlands kommun under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t samt av vederbörande kommun.

Kungl. Maj:t uppdrog den 27 oktober 1967 åt förhandlingsnämnden att ta upp förhandlingar med Svenska landstingsförbundet rörande frågan om avlösning av statsbidraget till provinsialläkarväsendet samt därmed sammanhängande spörsmål.

Med skrivelse den 24 november 1967 överlämnade förhandlingsnämnden till Kungl. Maj:ts prövning protokoll, utvisande att överenskommelse den 14 november 1967 träffats med landstingsförbundet om avlösning av statsbidraget till avlöning åt provinsialläkare m. m. Enligt en protokollsanteckning till punkt 3 i protokollet var parterna ense om att omedelbart ta upp förhandlingar om finansieringen och formerna för provinsialläkarnas pensionering.

Sedan förhandlingsnämnden och landstingsförbundet den 6 juni 1968 inlett förhandlingar om provinsialläkarnas pensionering, anmälde nämnden i skrivelse den 12 december 1968 till statsrådet och chefen för civildepartementet att parterna, i avvaktan på förhandlingarnas slutförande, enats om att såsom pensionsreglemente för landstingsanställd provinsialläkare, vars tjänst landstingskommun inrättat inom ramen för de tidigare statsbidragsberättigande 760 tjänsterna, borde från och med den 1 januari 1969 gälla tjänstepensionsreglemente för arbetstagare hos landsting (LPR). Dock borde provinsialläkare som är född 1905 eller tidigare och som innehar sådan tjänst som nyss nämnts få behålla pensionsrätt enligt SPR.

Förhandlingarna har avslutats i och med den nu träffade uppgörelsen.

Överenskommelsen innebär, att berörda sjukvårdshuvudmän räknat från och med den 1 januari 1969 tar över ansvaret för provinsialläkarnas pensionering med undantag för de provinsialläkare som pensionerats före den 1 januari 1969 eller som – enligt vad nyss sagts – eljest fått behålla pensionsrätt enligt SPR. Staten ersätter huvudmännen för deras

åtaganden genom utbetalande av dels ett engångsbelopp motsvarande pensionsskulden dels årliga bidrag. Utredning om storleken av dessa belopp har skett under medverkan av lönedirektören O. Kalén med tillämpning av de försäkringstekniska grunder som gäller enligt lagen den 9 juni 1967 om tryggnad av pensionsutfästelse, m. m.

Engångsbeloppet har fastställts till 78 383 870 kr., per den 1 juli 1971. I fråga om engångsbeloppets utbetalande har parterna enats om att beloppet bör slutamorteras på 22 år. Sjukvårdshuvudmännen har emellertid som ett led i en samlad uppgörelse accepterat ett önskemål från nämndens sida att endast ränta skall utgå under de tre första åren. Räntan beräknas efter 6 procent och uppgår till 4 703 032 kr. per år. Engångsbeloppet kommer därefter att amorteras under 19 år med annuiter inklusive ränta efter sex procent om 7 024 830 kr. Dessa annuiter även om räntebeloppet under de tre första åren skall fördelas mellan huvudmännen med hänsyn till fördelningen av de 515 provinsialläkartjänster på vilka pensionsskulden är beräknad (bilaga A till protokollet).

De årliga bidragen har fastställts till 8 000 000 kr. för vart och ett av åren 1969–1974. De retroaktiva beloppen för åren 1969–1971 utbetalas med 8 000 000 kr. under ettvar av åren 1972–1974. Sammanlagt utgår alltså under dessa tre åren 16 000 000 kr. per år. Beloppen för åren 1969–1971 fördelas i enlighet med vad som gällt för budgetåret 1971/72 i fråga om det i anslaget till Bidrag till viss hälso- och sjukvård ingående bidraget till provinsialläkarväsendet. De årliga bidragen för åren 1972–1974 fördelas med hänsyn till den nuvarande fördelningen av provinsialläkartjänsterna. Fördelningen av de årliga ersättningarna för perioden 1969–1974 framgår av bilagan B till protokollet. Frågan om storleken av de årliga bidragen för 1975 och följande år skall tas upp vid kommande förhandlingar mellan parterna.

Nämnden hemställer, att Kungl. Maj:t godkänner den överlämnade överenskommelsen.

Sedan kommunerna godkänt överenskommelsen genom beslut som vunnit laga kraft, kommer nämnden att anmäla detta till socialdepartementet.

Protokoll, fört vid förhandlingar den 23 februari 1972 mellan företrädare för statens förhandlingsnämnd samt för Svenska landstingsförbundet och Gotlands kommun om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering

Närvarande:

Statens förhandlingsnämnd

Överdirektören Rydback

Expeditionschefen Söderqvist

Kanslirådet B Å Berg

Kanslirådet af Sandeberg

Byråchefen Tengwall

Avdelningsdirektören Strandlund

Byrådirektören Westlin

Svenska landstingsförbundet och Gotlands kommun

Landstingsmannen Wilander

Landstingsrådet Johansson

Kanslichefen Ericsson

Förste sekreteraren Skalin

Genom beslut av 1961 års riksdag (prop. 181, SU 186, rskr 394) överfördes huvudmannaskapet för provinsialläkarväsendet från staten till landstingen den 1 juli 1963. Samtidigt reglerades efter vilka grunder staten skulle ge bidrag till landstingen för de kostnader dessa åsamkades som en följd av ändringen i huvudmannaskapet. Statsbidrag till avlöning åt landstingsanställda provinsialläkare skulle beräknas endast för det antal läkartjänster som hade inrättats inom ramen för ett av Kungl. Maj:t fastställt högsta antal statsbidragsberättigande tjänster. För tiden till och med utgången av år 1967 bestämdes detta antal till 760. Vidare skulle statens allmänna tjänstepensionsreglemente den 28 maj 1959 (nr 287) – SPR – som tidigare gällde för provinsialläkarna i deras egenskap av statstjänstemän tillämpas på dem även efter övergången till landstings-tjänst.

Genom beslut den 28 maj 1968 har Kungl. Maj:t godkänt överenskommelse den 14 november 1967 mellan statens förhandlingsnämnd och Svenska landstingsförbundet om avlösning av statsbidraget till provinsialläkarväsendet m. m. I enlighet med överenskommelsen har statsbidraget till avlöning åt provinsialläkare m. m. upphört från och med den 1 januari 1968. I överenskommelsen konstateras att statens ansvar för provinsialläkarnas pensionering avser endast de provinsialläkartjänster som

av landstingskommun före den 1 januari 1968 inrättats inom ramen för de 760 statsbidragsberättigande tjänsterna. I protokoll till överenskommelsen finns en anteckning enligt vilken parterna är ense om att ta upp förhandlingar om finansieringen av och formerna för de landstingsanställda provinsialläkarnas pensionering.

Såsom pensionsreglemente för landstingsanställd provinsialläkare, vars tjänst landstingskommunen inrättat inom ramen för de tidigare statsbidragsberättigande 760 tjänsterna, skall från och med den 1 januari 1969 gälla tjänstepensionsreglemente för arbetstagare hos landsting (LPR). Dock skall provinsialläkare som är född 1905 eller tidigare och som innehar sådan tjänst som nyss nämnts få behålla pensionsrätt enligt SPR.

Vid förhandlingar denna dag enas parterna om följande.

1. Landstingskommunerna och Gotlands kommun övertager räknat från och med den 1 januari 1969 statens ansvar för provinsialläkarnas pensionering utom beträffande sådana provinsialläkare som enligt vad ovan säges behåller pensionsrätt enligt SPR.

2. Staten ersätter sjukvårdshuvudmännen för deras åtagande enligt punkt 1 genom utbetalande av dels ett engångsbelopp, dels årliga bidrag.

3. Engångsbeloppet fastställs till 78 383 870 kronor per den 1 juli 1971. De årliga bidragen fastställs till 8 milj. kronor för ettvarvt av åren 1969–1974. Frågan om storleken av de årliga bidragen för 1975 och följande år skall tas upp vid förhandlingar mellan parterna.

4. Staten erlägger den 1 juli under ettvarvt av åren 1972–1974 ränta på det i punkt 3 angivna engångsbeloppet med 4 703 032 kronor. Engångsbeloppet, inklusive ränta efter sex procent, fördelas på 19 annuiteter om 7 024 830 kronor som skall erläggas den 1 juli från och med 1975 till och med 1993. Engångsbeloppet ävensom räntan därpå skall fördelas på sjukvårdshuvudmännen enligt den till detta protokoll fogade bilagan A.

5. De i punkt 3 angivna årliga beloppen för åren 1969–1974 utbetalas med 16 milj. kronor den 1 juli under ettvarvt av åren 1972–1974 och skall fördelas på sjukvårdshuvudmännen enligt den till detta protokoll fogade bilagan B.

6. Denna överenskommelse skall för att bli gällande godkännas av Kungl. Maj:t samt av vederbörande kommun.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Stockholm som ovan.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydbeck

Jan Tengwall

För Svenska landstingsförbundet
och Gotlands kommun

Sven Wilander

Sven Johansson

Bengt Ericsson

Bilaga A till protokoll, fört vid förhandlingar om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering.

Provinsialläkarnas pensionering: fördelning av årliga räntebelopp åren 1972–1974 samt av annuiteter åren 1975–1993

Det i förhandlingsprotokollet den 23 februari 1972 under punkterna 3 och 4 angivna engångsbeloppet samt räntan på detsamma skall fördelas mellan huvudmännen enligt kolumnerna 3 och 4 här nedan.

Sjukvårdshuvudman	Procentuell fördelning	Årligt räntebelopp 6 % ettvert av åren 1972–1974	Annuitet 19 år, 6 %, ettvert av åren 1975–1993
1	2	3	4
AB läns landsting	8,2043	385 850	576 338
C	2,5151	118 286	176 681
D	2,3473	110 394	164 893
E	4,6875	220 454	329 288
F	4,3002	202 239	302 081
G	2,5256	118 779	177 418
H	3,0199	142 027	212 142
K	3,6051	169 549	253 252
L	6,5226	306 760	458 201
M	7,1831	337 823	504 600
N	4,2188	198 411	296 363
O	3,7507	176 396	263 480
P	5,4200	254 904	380 745
R	5,6396	265 232	396 172
S	4,9513	232 861	347 820
T	2,9076	136 745	204 253
U	3,6163	170 075	254 038
W	7,2883	342 771	511 990
X	3,2693	153 756	229 662
Y	4,7340	222 641	332 555
Z	2,5870	121 667	181 732
AC	3,9064	183 719	274 417
BD	1,4383	67 643	101 038
Gotlands kommun	1,3619	64 050	95 671
Summa	100,0000	4 703 032	7 024 830

Bilaga B till protokoll, fört vid förhandlingar om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering.

Provinsialläkarnas pensionering: fördelning av årliga belopp för åren 1969-1974

De i förhandlingsprotokollet den 23 februari 1972 under punkterna 3 och 5 angivna årliga beloppen utbetalas under åren 1972-1974 med 16 miljoner kronor per år och fördelas mellan huvudmännen på sätt framgår av nedanstående tabell.

Sjukvårdshuvudman	Belopp kr
AB läns landsting	1 274 400
C	331 200
D	632 800
E	847 200
F	764 800
G	457 600
H	656 800
K	324 000
L	648 000
M	763 200
N	332 000
O	582 400
P	920 800
R	706 400
S	830 400
T	648 800
U	565 600
W	781 600
X	813 600
Y	872 800
Z	482 400
AC	815 200
BD	798 400
Gotlands kommun	149 600
Summa	16 000 000

Innehållsförteckning

Förslag om överenskommelser och avtal	2
H 3. Bidrag till anordnande av kliniker för psykiskt sjuka m. m. . .	7
H 4. Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m.	7
H 5. Bidrag till viss hälso- och sjukvård	8
H 10. Bidrag till pensioner för vissa provinsialläkare	9

Bilagor

Överenskommelse om ändring i mentalsjukvårdsavtalen m. m.

Bilaga 1. Statens förhandlingsnämnds skrivelse

Bilaga 2. Protokoll med bilagor

Tillägg till läkarutbildningsavtal i Linköping och Malmö m. m.

Bilaga 3. Statens förhandlingsnämnds skrivelse

Bilaga 4. Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Linköping

Bilaga 5. Avtal om tillägg till 1970 års avtal om läkarutbildning i Malmö

Bilaga 6. Avtal om förlängning av 1961 års avtal om patologi och bakteriologi m. m. i Göteborg

Bilaga 7. Avtal om förlängning av avtalsbestämmelser om bakteriologi, patologi m. m. på lasarettområdet i Umeå

Bilaga 8. Avtal om läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg (LUA S:t Jörgen)

Överenskommelse om finansieringen av och formerna för vissa landstingsanställda provinsialläkares pensionering

Bilaga 9. Statens förhandlingsnämnds skrivelse

Bilaga 10. Protokoll med bilagor